

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, SOCJOLOGII I NAUK O ZDROWIU

> Krajoznawstwo i turystyka z perspektywy niepełnosprawnego

„Każdej z Was i każdemu potrzebny jest ten trud i wysiłek, w którym nie tylko hartuje się ciało, ale cały człowiek doznaje radości panowania nad sobą oraz pokonywania przeszkód i oporów”.

Wędrowanie i poznawanie małej i dużej ojczyzny to ważny element życia każdego z nas. Jednym wędruje się łatwiej, a na trudności częściej napotykają osoby z dysfunkcją. Niepełnosprawność jednak nie powinna być przyczyną spędzania wolnego czasu w domu, w czterech ścianach. Potrzeba refleksji na ten temat była przyczynkiem do zorganizowania 14 kwietnia br. w budynku Rektoratu Uniwersytetu Zielonogórskiego Seminarium naukowego nt.: *Turystyka na miarę potrzeb i możliwości*. Honorowy patronat przyjął JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. Czesław Osękowski. Na spotkanie przybyło wiele

osób, współpracujących z niepełnosprawnymi w instytucjach i stowarzyszeniach, lekarze zajmujący się rehabilitacją, kapłani, pracownicy naukowci zainteresowani problematyką osób z dysfunkcją, studenci z Uniwersytetu Zielonogórskiego, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej oraz członkowie Klubu PTTK Edukacji Krajoznawczej i Regionalizmu. Kierownik naukowy seminarium prof. Pola Kuleczka specjalne słowa powitania skierowała do Starosty Zielonogórskiego Ireneusza Plechana. Gorąco powitano Rektora Czesława Osękowskiego, referentów (prof. Zbigniewa Izdebskiego, prof. Piotra Godlewskiego, dr. Jarostawa Żbikowskiego, ks. dr. Zbigniewa Kobusa, ks. mgr. Janusza Małskiego, dr. n. med. Franciszka Pietraszkiewicza, lek. Jerzego Rogaczewskiego) prodziekan WPSiNoZ dr Elżbietę Kołodziejską oraz innych zaproszonych gości, którzy reprezentowali Związek Lubuskich Organizacji Pozarządowych, Miejską Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Polski Związek Niewidomych, Stowarzyszenie Amazonek.

Seminarium otworzył Rektor Czesław Osękowski, który pogratulował przedsięwzięcia i życzył owocnych obrad. Rozważania rozpoczęto od wysłuchania referatu prof. Piotra Godlewskiego (*Stan badań nad turystyką niepełnosprawnych w Polsce*). Z badań wynika, że w Europie mieszka 46 mln. niepełnosprawnych, a w Polsce jest to około 10% ogółu polskiego społeczeństwa. Interesującym stwierdzeniem było to, że obciążenia wynikające z podróży mają istotne znaczenie dla samopoczucia i stanu zdrowia osób z dysfunkcją. Turystyka stanowi znakomity sposób rewitalizacji i rehabilitacji dla niepełnosprawnych. O nauczaniu Jana Pawła II mówił ks. dr Zbigniew Kobus. Ojciec Święty skierował bowiem wiele słów do niepełnosprawnych w homiliach. Powiedział niegdyś, że *„po ludzku sytuacja człowieka chorego jest trudna, bolesna, czasem wręcz upokarzająca. Ale właśnie dlatego jesteście w szczególności blisko Chrystusowi, uczestniczycie niejako fizycznie w Jego ofierze. Starajcie się o tym pamiętać. Męka, krzyż i zmartwychwstanie naszego Zbawiciela pomogą wam rozjaśnić tajemnicę waszego cierpienia”*. Są to słowa godne zapamiętania, gdyż cierpienie umacnia, pozwala pokonywać słabości, nadaje życiu sens i uczy pokory. Ks. dr Kobus nadmienił, że niepełnosprawność jest wyzwaniem nie tylko dla chorych, ale też dla zdrowych członków społeczeństwa. Człowiek jest niedoskonały i w pewnym sensie niepełnosprawny. Dr Jarostaw Żbikowski mówiąc o *Wybranych czynnikach determinujących udział w turystyce osób niepełnosprawnych zamieszkałych na obszarze województwa lubelskiego* stwierdził, że turystyka to element rehabilitacji, który ma za zadanie przywrócić sprawność fizyczną, psychiczną, społeczną i zawodową. Zwrócił też uwagę na problem „spychania” niepełnosprawnych na margines i nienależyte zaspokajanie ich podstawowych potrzeb. Podzielił się wiedzą wynikającą z przeprowadzonych badań, co dało wiele do myślenia osobom zgromadzonym na sali. Wynikało z nich, m. in., że u osób niepełnosprawnych z obszaru województwa lubelskiego występuje niski poziom aktywności turystycznej. Najbardziej popularne są jednak wędrowki piesze, wyprawy rowerowe i autokarowe. Niepełnosprawni najbardziej oczekują pomocnej dłoni przy organizacji wyjazdów turystycznych od rodzin i pracowników placówek specjalistycznych. O miejscach szczególnie chętnie odwiedzanych przez osoby z dysfunkcją mówił ks. Janusz Małski (*Aktywizacja niepełnosprawnych i ich*

FOT. POLA KULECZKA

FOT. POLA KULECZKA

prowadzenie przez Cichych Pracowników Krzyża). Okazało się, że takie ośrodki, jak Lourdes i Fatima są dobrze przygotowane do przyjęcia niepełnosprawnych z różnych zakątków świata, a ks. praat Luigi Novarese był przyjacielem osób z dysfunkcjami. Ksiądz Małski podzielił się wiedzą na temat pracy z podopiecznymi i zrelacjonował pielgrzymki do miejsc świętych. Na seminarium problemy niepełnosprawnych rozpatrywano z perspektywy religijnej, socjologicznej ale i medycznej. Dr n. med. Franciszek Pietraszkiewicz mówił o medycznych skutkach uprawiania krajoznawstwa i turystyki. Podkreślił znaczenie obciążenia, gdyż bez niego następuje nie tylko zanik mięśni ale i kostny. Siła, szybkość i wytrzymałość są ćwiczone dzięki aktywności ruchowej, a turystyka kwalifikowana doskonalą sprawność. Uprawianie krajoznawstwa i turystyki ma wiele pozytywnych aspektów, np. marsz, pływanie, jazda rowerem czy narciarstwo biegowe wzmacniają kręgosłup, poprawiają nastrój bądź zwiększają poczucie wartości, a ruch na powietrzu zapewnia dostęp do słońca i umożliwia produkcję witaminy D. Lekarz Jerzy Rogaczewski, kontynuując niejako rozważania poprzednika, stwierdził, że krajoznawstwo i turystyka pozwalają kompensować braki związane z upośledzeniem i są elementem usprawniania i rehabilitacji medycznej. Zainteresowanie uczestników wywołało wystąpienie Dziekana WPSiNoZ prof. Zbigniewa Izdebskiego nt.: *Seksualność niepełnosprawnych w erotycznym krajoznawstwie*. Zreferował on wyniki badań własnych (800 niepełnosprawnych) dotyczące ich kontaktów seksualnych, gdyż mają oni takie same potrzeby jak inni.

Mgr Marta Dalecka, prowadzi zajęcia ruchowe z osobami niepełnosprawnymi. Wystąpienie dotyczyło gry zwanej bocce, która, jak stwierdziła autorka, sprzyja integracji. Po wysłuchaniu interesujących referatów dr Marcin Garbat

(Pełnomocnik Rektora ds. Niepełnosprawnych Studentów) pokazał obecnym wyniki badań przeprowadzone z niepełnosprawnymi studentami z Państwowych Wyższych Szkół Zawodowych w Głogowie (mgr Mirosława Krasicka), Gorzowie Wielkopolskim (mgr Anna Dobrychtop), Sulechowie (Magdalena Gąsiorowska) i UZ w Zielonej Górze (dr Marcin Garbat). Okazało się, że najwięcej jest osób z upośledzeniem narządu ruchu. Badania unaocznily takie potrzeby niepełnosprawnych jak: podróżowanie, poznanie kraju, sprawdzanie samego siebie, poprawę samopoczucia i samorealizację. Respondenci podróżują najczęściej w celu wypoczynkowym i rekreacyjnym w celu poznawania świata i ludzi. W przemieszczaniu się i uprawianiu krajoznawstwa i turystyki najwięcej problemów stwarzają turystom z dysfunkcją schody, wysokie progi, brak poręczy, ale też brak odpowiedniej informacji. Najgorzej ocenianym środkiem transportu są pociągi. Bariery architektoniczne, urbanistyczne i mentalne sprawily, że wiele osób nie odwiedziło nigdy Warszawy, która przecież nie znajduje się na końcu świata. Dr Helena Ochonczyńska stwierdziła, że turystyka daje możliwość kontaktu ze światem natury i kultury, jest jedną z dróg samorealizacji i przyczynia się do rozwoju osobowego.

Spotkanie zwińczyła dyskusja, a wypowiedzi niektórych osób pozwoliły na konstatację innych jeszcze problemów, z którymi na co dzień spotykają się krajoznawcy i turyści. Atmosfera spotkania była miła i serdeczna, każdy mógł wyrazić opinię bądź zapytać o nią innych uczestników. Czas nieubłaganie szybko mijał podczas rozważań, a problematyka niepełnosprawnych z każdą minutą stawała się bliższa i bardziej zrozumiała. Seminarium zintegrowało zgromadzonych i z pewnością zaowocuje próbami rozwiązania problemów, które uniemożliwiają niepełnosprawnym podróżowanie i podziwianie krajoznawczych krajobrazów, ponieważ „dużo łatwiej jest wyżyć się stereotypów i uprzedzeń wyruszając we wspólną drogę”³. Razem znaczy moc więcej, a pomocna dłoń drugiego człowieka przybliżyła nas z każdym krokiem do osiągnięcia celu, czyli dotarcia do wymarzonego miejsca po trudach i wysiłkach podróży.

Magdalena Gąsiorowska

PRZYPISY:

¹ Jan Paweł II, *List do Młodych Parati Semper*, 14.

² Jan Paweł II, *Przemówienie wygłoszone w klinice kardiologii*, Kraków, 9. 06. 1997.

³ P. Kuleczka, *Bo życie jest podróżą...*, [w:] *Turystyka i krajoznawstwo niepełnosprawnych, czyli „Wędrować każdy może...”*. Pod red. Poli Kuleczki, Sulechów 2008, Klub PTTK Edukacji Krajoznawczej i Regionalizmu, s. 6.

> Pedagogika wczesnoszkolna -spojrzenie studenckie

Czerwiec to dla studentów gorący czas związany z nadchodzącą sesją, czyli zaliczeniami i egzaminami. To także czas podsumowań i refleksji nad problematyką realizowaną w trakcie studiów. Ciekawą formą wymiany owych refleksji są seminaria i konferencje z udziałem studentów. Cieszy w związku z powyższym fakt, że mimo ważnych w perspektywie indywidualnych zadań związanych z zaliczeniami, studenci znajdują czas i chęci, aby podzielić się

z koleżankami i kolegami swoimi spostrzeżeniami, osiągnięciami, wątpliwościami czy wynikami prowadzonych badań. Wymaga to przecież odrębnego, dodatkowego przygotowania, przemyślenia wypowiedzi i pomysłu na zaprezentowanie.

W tym roku akademickim studentki specjalności *edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna* już po raz drugi przystąpiły do udziału w zorganizowanym przez dr Iwonę Kopaczyńską i dr Agnieszkę Nowak-Łojewską oraz Zakład Edukacji Wczesnoszkolnej i Historii Wychowania seminarium studenckiego zatytułowanego *Spotkanie z pedagogiką wczesnoszkolną*.

Seminarium odbyło się 14 czerwca w godzinach od 10.00 do 13.15 w budynku głównym Uniwersytetu Zielonogórskiego przy al. Wojska Polskiego. Seminarium zaszczyliły swoją obecnością Prodziekan ds. Organizacji i Rozwoju prof. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, Prodziekan ds. Kształcenia dr Elżbieta Kołodziejaska, prof. Maria Jakowicka, kierownik Zakładu Edukacji Wczesnoszkolnej i Historii Wychowania prof. Pola Kuleczka.

Studentki zaprezentowały wystąpienia w trzech blokach tematycznych nawiązujących do węzłowych zagadnień problematyki edukacji dzieci w klasach I-III.

Pierwszy blok tematyczny dotyczył edukacji matematycznej, która w klasach I-III bardzo często wzbudza mieszane emocje tyleż wśród uczniów, co nauczycieli i studentów. Uczniowie często entuzjastycznie nastawieni do zgłębiania świata liczb przy rosnącym stopniu trudności tracą entuzjazm, a w skrajnych sytuacjach zaczyna pojawiać się u nich niechęć do badania problemów matematycznych. Biorąc pod uwagę sposoby pracy w szkole trudno dziwić się temu, że owa niechęć narasta prowadząc do budowania przekonań o braku zdolności matematycznych. Niewątpliwie dziecięca dojrzałość do uczenia się matematyki jest zagadnieniem kluczowym, gdyż nie wszystkie dzieci osiągają stan gotowości do podejmowania aktywności wymagającej sprawnego poruszania się w świecie symboli. Ważne jest jednak także tworzenie sytuacji, które umożliwią dzieciom dostrzeganie związków matematyki i życia codziennego. Matematyka może być bowiem niezwykle fascynująca. Jednak owa fascynacja nie pojawi się, gdy praca nad zagadnieniami matematycznymi będzie sprowadzała się do mechanicznych operacji obliczeniowych, rozwiązywanie zadań będzie kojarzyło się z wypełnianiem okienek i odtwarzaniem algorytmicznych strategii prezentowanych przez nauczyciela. Dziecięce intuicje matematyczne często giną w gąszczu zadań zamkniętych, bezproblemowych. Blokują własne strategie rozwiązań, utrudniają rozwój myślenia logicznego, czynią matematykę niedostępną dziecku.

Prezentacje przygotowane przez studentki EWiP ukazały matematykę nie tyle w świetle sztywnej metodyki, co skierowały uwagę na poszukiwanie tematyki inspirującej do samodzielnego i aktywnego badania kluczowych zagadnień matematycznych. W zakresie wskazanej problematyki zaprezentowały się następujące osoby.

1. Karolina Hołownia, Judyta Bernacka i Natalia Babuśka - *Matematyka w kuchni. Jakie związki matematyki z codziennym jej stosowaniem można odkrywać z dziećmi?*
2. Milena Husar i Małgorzata Paderewska - *Magia i matematyka. Jak magia wykorzystuje matematykę i jak nauczyciel może wykorzystać to, co magicznie fascynujące w badaniu zagadnień matematycznych z dziećmi?*

FOT. POLA KULECZKA

FOT. POLA KULECZKA

FOT. POLA KULECZKA

3. Dorota Tomaszewska, Dorota Krzyżanowska i Weronika Pudżianowska - *Fascynująca przyroda i matematyka. Jak przyroda może nas uczyć matematyki?*

Drugi blok tematyczny związany był zagadnieniami nawiązującymi do otaczającego nas świata czyli problemów czerpanych z takich dziedzin nauki jak fizyka, chemia, biologia, geografia. Ich poznawanie wymaga badania i aktywnego udziału dziecka przez eksperymentowanie, nie może natomiast być trudnym dla dziecka przekazem werbalnym. Nie od dziś wiemy, że dzieci pytają o to, jak coś działa, jak to się dzieje? Te pytania nie mogą pozostać bez odpowiedzi. Ich siła polega na rozbudzeniu potrzeby poznawania świata i staje się fundamentem intelektualnego rozwoju. Stwarza też szansę rozwijania zainteresowań i pasji. Prezentacje studentek były próbą odkrywania problematyki autentycznie otwierającej dziecięce umysły i motywację poznawania. W omówionym bloku zaprezentowały się następujące osoby.

1. Ewa Jaśniewska, Renata Frąckowiak i Monika Bułat - *Fizyka, matematyka i przyroda w edukacji dzieci inspirowane zimą. Jak zainteresować dzieci zjawiskami otaczającego nas świata?*
2. Paulina Szewczyk - *Fotografia. Jak to się dzieje, że możemy utrwaląć obraz?*

Trzeci blok tematyczny dotyczył zagadnień nawiązujących do wiedzy pedagogicznej, psychologicznej, dydaktycznej nauczyciela. Współcześnie wskazujemy bowiem na potrzebę zmiany myślenia o organizacji pracy nauczyciela i dzieci w klasach I-III. Coraz częściej podkreślamy, że sztywna i schematyczna metodyka powinna zmieniać się, bo zmienia się świat, dzieci coraz więcej wiedzą, coraz chętniej pytają, coraz więcej oczekują, mają dostęp do różnych źródeł wiedzy. Utrzymać ich uwagę i rozbudzić intelektualnie nie jest łatwym zadaniem, a na pewno nie jest to możliwe przy schematycznych receptach metodycznego sterowania. Jednocześnie pamiętać należy, że praca nauczyciela wymaga świadomości procesów leżących u podstaw dziecięcego myślenia, wymaga rzetelnej pracy, tworzenia sytuacji i zadań owe procesy rozwijających, przy zachowaniu zasady elastycznego reagowania na możliwości dziecka. Nauczyciel nie jest bowiem w szkole po to, by dzieci zająć czymkolwiek, ale po to, aby w sposób przemyślany wspierać je w rozwoju. Wystąpienia studentek dotyczyły strategii działania szczególnie wartościowych, bo skoncentrowanych na aktywności i samodzielności dzieci. Ukazały znaczenie ważnych idei pedagogicznych przekutych na praktykę działania nauczyciela i uczniów. W tej części seminarium zaprezentowały się następujące osoby.

1. Justyna Jęzak - *Umiejętność porządkowania i definiowania treści przez dzieci na progu wczesnoszkolnym*
2. Karolina Studzianek, Katarzyna Zgółka - *Metoda projektu- możliwości wykorzystania w edukacji wczesnoszkolnej*
3. Alicja Wałęga, Agnieszka Gromek, Dagmara Sochacka - *Metody aktywizujące w edukacji wczesnoszkolnej*
4. Dominika Grodecka - *Praca w grupach w klasach I-III. Organizacja, możliwości i znaczenie dla rozwoju uczniów*

Obrady były bardzo owocne i utwierdziły w przekonaniu, że wymiana studenckich refleksji może być bardzo inspirowająca.

Iwona Kopaczyńska

> Bajki na scenie z okazji Dnia Dziecka...

W czwartek 2 czerwca, w Auli Uniwersytetu Zielonogórskiego przy ul. Podgórznej 50, z inicjatywy pracowników Zakładu Edukacji Wczesnoszkolnej i Historii Wychowania Wydziału Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu dr Mirosławy Nyczaj-Drag oraz dr Anetty Soroki-Fedorczuk, odbyło się przedstawienie teatralne z okazji Dnia Dziecka. Imprezę dla dzieci z zielonogórskich przedszkoli przygotowały studentki I roku *edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej* (studia stacjonarne, magisterskie) oraz II roku *edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej* (studia stacjonarne, licencjackie), w tym członkowie Studenckiego Koła Przyjaciół Dzieci. W programie przedstawienia zna-

lazły się cztery bajki: bajka terapeutyczna pt.: *Zuzi Buzi*, parodia bajki o Kopciuszku pod tytułem *Kopciuszek na zawodach* oraz bajki pt.: *Urodziny Izabeliny* i *Królowna*.

Dzieci wraz z opiekunami oraz wszystkich pozostałych gości uroczyste powitała prof. dr hab. Pola Kuleczka, kierownik Zakładu Edukacji Wczesnoszkolnej i Historii Wychowania UZ. Pani Profesor podkreśliła między innymi wagę i potrzebę tego rodzaju imprez oraz życzyła wszystkim obecnym niezapomnianych wrażeń. Na koniec podziękowała dzieciom i ich opiekunom za przybycie, studentkom - za przygotowanie i organizację przedstawienia.

Cel przedsięwzięcia został osiągnięty, ponieważ spotkanie się ono z żywym i entuzjastycznym odbiorem dzieci. Oklaskom i radości przedszkolaków nie było końca. Zorganizowanie tego typu imprezy okazało się być ważną inicjatywą, odpowiadającą na potrzeby dzieci, ich opiekunów oraz samych studentów. Podjęty przez organizatorów trud został nagrodzony reakcjami dzieci i prośbami opiekunów o kolejną tego rodzaju imprezę.

Na pożegnanie każde dziecko otrzymało upominek w postaci lizaka i balonika, ufundowane przez Zielonogórski Oddział Towarzystwa Przyjaciół Dzieci oraz Biuro Promocji Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Mirosława Nyczej-Drag

>> INSTYTUT SOCJOLOGII

25-26 maja w Łagowie Lubuskim odbyła się ogólnopolska konferencja Sekcji Socjologii Młodzieży i Edukacji Polskiego Towarzystwa Socjologicznego zatytułowana: *Młodość w czasie wolnym - edukacja, praca, formy ludyczności*. Współorganizatorem tego wydarzenia był Instytut Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Konferencja była kolejnym, już trzecim z cyklicznych spotkań członków i sympatyków Sekcji Socjologii Edukacji i Młodzieży poświęconych prezentacji i dyskusji nad aktualnym stanem wiedzy i wynikami badań młodzieży. Poprzednie odbyły się we Wrocławiu (2007), Toruniu (2009). Celem tegorocznego spotkania było przyjrzenie się edukacji, pracy i zabawom młodych ludzi z perspektywy budżetów czasu współczesnej młodzieży.

W konferencji wzięło udział 23 prelegentów, którzy reprezentowali między innymi Uniwersytet

Warszawski, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny w Nowosybirsku. Warto podkreślić fakt, że konferencja miała charakter edukacyjny, w pierwszym dniu obrad uczestniczyli studenci socjologii. W pierwszym dniu konferencji obrady toczyły się w ramach dwóch sesji tematycznych. Na początku uczestnicy wysłuchali wystąpień w ramach sesji: *Czas wolny młodzieży we współczesnym społeczeństwie: kategorie, koncepcje, podejścia krytyczne. Następnie odbyły się sesje: Czas praktyk edukacyjnych: szkoła, dom, „ulica”?, Czas i formy pracy młodzieży: między etatem a Mcpracą, Czas zabawy: miejsca, treści i formy ludyczności, Budżet czasu młodzieży - jak go badać?*. Całość zamknęła dyskusja panelowa, w której udział wzięli: prof. Ewa Narkiewicz-Niedbalec, prof. Ireneusz Białecki, prof. Krzysztof Koseta, prof. Maria Zielińska, prof. Krzysztof Wielecki.

Katarzyna Walentynowicz-Moryl

> „SOCJOBRAJANIE” - Pierwsze Zielonogórskie Święto Socjologii

W upalne popołudnie, 7 czerwca 2011 roku, w auli przy al. Wojska Polskiego 69, zgromadzili się wykładowcy, studenci i absolwenci socjologii po to, by wspólnie obchodzić pierwsze zielonogórskie święto socjologii. Wydarzenie to zostało nazwane „Socjobrajanie” w nawiązaniu do innego, powszechnie znanego zielonogórskiego święta, a także ze względu na szczególne zainteresowanie socjologów zjawiskami i procesami, które towarzyszą gromadzeniu, czyli zbieraniu się ludzi.

Intencją pomysłodawców naszego święta jest integracja zielonogórskiego środowiska socjologicznego, a także promocja jego dokonań. Podczas tegorocznego spotkania

FOT. KAMILA HUS

ustyszeliśmy kilka bardzo dobrych referatów wygłoszonych przez studentów, którzy w tym dniu debiutowali w roli mówców. Najlepsi studenci po raz pierwszy otrzymali przyznawane przez wykładowców nagrody im. Maksa Webera. Przeprowadziliśmy też gorącą debatę z udziałem absolwentów na temat sytuacji socjologów na rynku pracy. Debatę była gorąca nie tylko ze względu na awarię urządzeń klimatyzacyjnych. Absolwenci z dużym zaangażowaniem i przekonująco wypowiadali się na temat wad i zalet studiów socjologicznych, przekazując cenne sugestie władzom Instytutu Socjologii i swoim młodszym kolegom.

Święto było także okazją do złożenia podziękowań i gratulacji pracownikom, którzy odnieśli sukcesy w działalności organizacyjnej, dydaktycznej i naukowej. Ważnym punktem programu było wystąpienie profesora Mirosława Chałubińskiego, który przez pryzmat doświadczeń osobistych spojrzął na specyfikę i kondycję uprawianej przez nas dyscypliny naukowej. Socjobranie zakończyło się mocnym akcentem artystycznym - rozrywkowym w postaci „Kłoszard Party” w gościnnych pomieszczeniach klubu „Kawon”. Biorąc pod uwagę atmosferę spotkania, reakcje uczestników, a także opinie tych, którym nie udało się do nas dotrzeć, mogę być pewien, że pierwsze święto nie będzie ostatnim. Powiem więcej, kolejne „Socjobrania” będą jeszcze ciekawsze, dłuższe i bardziej huczne.

> ZDZIWIENIA 2011 - Studencka Konferencja Naukowa

8 czerwca 2011 roku odbyła się pierwsza studencka konferencja naukowa zorganizowana z myślą o promocji dokonań studentów wszystkich kierunków i specjalności prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Socjologii i Nauk o Zdrowiu. Nazwa „Zdziwienia” wskazuje na wspólny cel poszukiwań i dyskusji. Prowadząc badania, analizując i prezentując zgromadzone dane, próbujemy zrozumieć i wyjaśnić to, co nas zadziwia w sensie pozytywnym (czyli zachwyca) i w sensie negatywnym (to co nas niepokoi). Słowo „zdziwienia”, jako szyld konferencji naukowej wskazuje, że w nauce niezbędna jest zdolność dostrzegania tego, czego inni nie zauważają i umiejętność stawiania interesujących pytań.

Zaprezentowane podczas konferencji referaty wykazały, że studentki naszego wydziału (pleć brzydka nie była reprezentowana) opanowały sztukę dziwienia się światu, a także liczne inne umiejętności potrzebne młodym naukowcom. Wystąpienia dotyczyły, między innymi: kultury studenckiej, zjawiska skandalu, czynników sukcesu w polityce i w sporcie, religijności seniorów, kontaktów koleżeńskich, osób niepełnosprawnych i przemocy w rodzinie. Na podkreślenie zasługuje bardzo dobre przygotowanie osób referujących, opanowanie sztuki wystąpień publicznych i umiejętności prowadzenia dyskusji.

W konferencji, obok studentów, wzięli udział także niektórzy wykładowcy, tym razem w roli słuchaczy i uczestników debat. Zarówno osobom referującym jak i ich nauczycielom, a szczególnie promotorom należą się gratulacje.

Mariusz Kwiatkowski

Wspomnienie o Prof. Helenie Harajdzie

Helena Anna Harajda, z domu Jasielska, urodziła się 29 czerwca 1921 roku w Lublinie, w rodzinie inteligentkiej. Ukończyła studia wyższe na Wydziale Humanistycznym oraz Matematyczno-Przyrodniczym Uniwersytetu Poznańskiego, uzyskując stopnie Magistra Filozofii w zakresie Muzykologii (1950 r.) i Magistra Filozofii w zakresie fizyki (1952 r.). Jej interdyscyplinarne zainteresowania znalazły wyraz w rozprawie *Barwa głosu skrzypiec w zależności od ich widm dźwięków oraz przebiegów transientowych*, za którą w 1964 r. Rada Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Poznańskiego im. A. Mickiewicza w Poznaniu przyznała Jej stopień doktora nauk matematyczno-fizycznych w zakresie akustyki. Specjalistyczny staż naukowy, który odbyła w 1967 r. w Katedrze Fizyki Akademii Techniczno-Leśnej w Leningradzie, umożliwił Jej zapoznanie się z pracą i działalnością laboratoriów akustycznych sześciu fabryk instrumentów muzycznych, trzech w Leningradzie i trzech w Moskwie oraz poznanie organizacji procesu kształcenia z zakresu fizyki. W 1974 roku, za pracę *Wpływ właściwości fizycznych rezonatora świerkowego na wartość i kształtowanie się amplitudy wzmacnianego dźwięku*, Rada Wydziału Technologii Drewna Akademii Rolniczej w Poznaniu przyznała Jej stopień naukowy doktora habilitowanego. W 1989 roku została mianowana przez Ministra na stanowisko profesora w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Tadeusza Kotarbińskiego w Zielonej Górze. Do 1991 roku zatrudniona była na pełnym etacie, a w latach 1992-1993 pracowała na pół etatu. Tak w ogromnym skrócie można przedstawić przebieg kariery zawodowej prof. Heleny Harajdy.

Z dydaktyką zetknęła się zaraz po ukończeniu studiów, pracując przez rok w szkole ogólnokształcącej jako nauczycielka fizyki i chemii. Następnie podjęła pracę na Uniwersytecie Poznańskim na stanowisku mł. asystenta i konstruktora w Pracowni Akustyki Zakładu Fizyki Doświadczalnej, a kolejne 22 lata wypełniła Jej praca w Akademii Rolniczej w Poznaniu (Zakład Fizyki); w tym okresie uzyskała kolejne stopnie naukowe.

W 1975 r. wraz z mężem, dr. Ryszardem Harajdą, przeniosiła się do Zielonej Góry, gdzie obydwójce podjęli pracę w Wyższej Szkole Pedagogicznej na Wydziale Pedagogicznym, przy czym docent Helena Harajda została kierownikiem Zakładu Wychowania Muzycznego. Przy tym Zakładzie, z Jej inicjatywy, powstała świetnie wyposażona „Pracownia Akustyki Muzycznej”, która dwa lata później - wraz z przejściem prof. Harajdy na Wydział Mat.-Fiz.-Tech. Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Zielonej Górze - zmieniła nazwę na „Pracownię Akustyki”. Pro-